

22. jun. 1845

FAKTA

Dato:
22. jun. 1845

Sidetæl:
Dagbog E, side 57-61

Dagbogens placering:
Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.
KKS19996

Trykt udgave:
Bjarne Jørnæs (red.): Johan Thomas
Lundbye. Rejsedagbøger 1845-1846,
Statens Museum for Kunst 1976, s.
52-55; Jesper Svenningsen (red.):
Seks år af et liv. Johan Thomas
Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne,
kunst og kærlighed, København 2018,
s. 300-302

TRANSSKRIFTION

Søndag 22 Juny Kehl
Hotel de l'Agneau blanc. – 2 Gul 6 Kr

[tegning af en ung pige i rød kjole]

●58●

Strassburg.

1 Pr 5 Sous Omnibus Kehl – Hotel de la Fleur.

1 – Ved Toldvisitationen

11 – 10 – for en smuk hvid Hat.

5 – Drikkepenge.

1 – for at komme ind i St Thomas Kirken og se det smagløse
Monument over Marschalen af Sachsen.¹

13 – i Münsterkirken

2 – til Leietjener, der besørgede mit Pas [og viiste mig om.]

Münsterkirken. Jeg kan ikke beskrive hvor den gjorde et behageligt
Indtryk paa mig. Den mageløse Virkning, som fremkommer derved, at der
næsten ikke findes hvidt Glas i noget Vindue, er ubeskrivelig deilig; den
store Rose over Døren ikke at forglemme. I Kölln vilde de nye Glasmalerier
allerede for meget være Billeder, hvad de dog ikke blive, her er det blot
den velsignede Virkning af Farver, og man spørger slet ikke om
Fremstillingerne. I denne Bygning er Storhed, Rigdom og dog i høi Grad
Ro, – jeg kan ikke have synderlig Mening om Sligt, men den behager mig i
langt, langt høiere grad end Kölneren, hvor det egentlig ●59● dog kun var
det ufuldendte Taarn, som jeg var saa indtaget i. Saa var jeg da ogsaa
oppe til, hvor Taarnene skilles ad ved den store Altan, men disse Udsigter
more mig sjældent og her er Egnen ikke videre, især da Luften var tyk og
skjulte næsten de fjerne Bjerge. Men det er mageløst at see den
Kjærlighed hvor med den mindste Ting er gennemført, selv i denne
betydelige Høide. – Jeg gik i 2-3 Timer rundt i Kirken og kunde ikke see
mig møt; til sidst var jeg saa træt, at jeg ikke kunne mere, men jeg
glemmer aldrig Strassburgs Münster. – Saa saae jeg ogsaa Guttenberg,²
men – Thorwaldsens i Mainz³ slaaer alle de Monumenter jeg hidtil har
seet saa reent sønder og sammen. Og dog gjør det maaskee fra Siden lidt
fattigt; jeg gad vist om Pjedestalen er gunstig for Figuren. –

Folkene her i Strassburg behage mig at see paa; jeg troer tydeligt at kunne
spore en anden Nationalitet. Allerede ved Rhinen, da vi imorges kom
hertil, ●60● hvor saae de rødbenene Soldater dog menneskelige ud imod
de stive Preusere, de gammeldags Østerrigere, de civile Hanseater og de
kanarigule, badenske Postillions. De franske Soldater er meget simpelt
klædte, deres Uniformer for store, Taskerne hængende lavt, men de see
godt ud, for man mærker dog Mennesket igjennem Soldaten, og saa
ligner de vore Tropper, hvad jeg aldrig havde troet; ligesaa kluntede see
de ud, men, da de visiterede, hvor vare de dog høflige og belevne. – Og

saa Damerne – Det er den første By, siden jeg forlod Kjøbenhavn, hvor jeg har seet mange smukke Damer, og yndigt klædte er de alle; Pigerne her i Hotellet saa nydeligt klædte og nette, som jeg i de tydske Byer kun saae Kellnerne, hvorimod Pigerne vare nogle gruelige Trampeldyr sædvanligviis. –

3 Fr 55 Sous i Hotel de la fleur.

11 – Billet til Dampvognen til Basel.

35 – for Overvægt.

•61•

for Omnibus ud til Banen Fr 10 Sous.

Basel

Det gjør mig ondt at jeg hverken fik Colmar eller Freiburg nøiere at see. Colmar var jo Stedet, hvor den gamle Martin Schön⁴ arbeidede og der er vel endnu spor af hans Virksomhed; og i Freiburg den deilige Domkirke. – Veien var ellers ogsaa idag kjøn; tilvenstre havde vi hele Tiden, skjøndt temmelig fjernt, Schwarzwald, og tilhøire Vogeserne, nærmere. Ogsaa her laa paa flere Steder Ruiner paa Bjergene. Og deiligt var det at see, hvor Skyerne gik ned for Bjergene, og hvorledes disses Toppe kunde dele dem. Jeg kom hertil le Sauvage omtr: Kl 9. I Vognen talte jeg en Deel paa Slutningen med en Polak, som temmelig forceret reiser til Genua; med ham og to unge Englændere har jeg netop drukket Thee nu. [Tilføjet i margin: De samme to, som jeg senere traf oven paa Omnibussen Yverdun – Lausanne.] Idag blev jeg adskillige Gange nødt til at tale fransk; det var første Gang, og en svar Pine, men jeg har godt af det. Her er alt igjen tydsk.

¹ Marskal Moritz von Sachsen (1696-1750), hvis gravmæle var udført af den franske billedhugger Jean-Baptiste Pigalle (1714-1785) i årene 1762-1770.

² Monumentet over Johann Guttenberg i Strassbourg er udført af den franske billedhugger David d'Angers (1788-1856) og opstillet i 1840.

³ Bertel Thorvaldsens monument over Johann Guttenberg i Mainz blev opstillet i 1837.

⁴ Martin Schongauer (ca. 1448-1491), tysk maler og grafiker.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Søndag 22 Juni Kehl
Hotel de l'Agneau blanc.

29.16 Kr

Strasburg.

17- 5 Louis Ommittus Kehl - Hotel de la Fleur.
 1- " - Ved Toldvisitationen
 11- 10- for en smuk vind klat.
 5- Dr. Kheuge
 1- " - for at komme ind i St. Thomas Kirken
 og det smagløse Monument over Mars-
 schelen af Sachsen.
 13- i Minderkirken (isot mig om)
 2- " - til Leitzener, der besøgte mit Pas og
 Minderkirken. Jeg har ikke beskrevet
 hver den gjordes at behageligt indstrøjt
 gav mig. Den smagløse Vinkning,
 som fremkommer derved, at der næ-
 sten ikke findes krist Glas i noget
 vindue, en ubeskrivelig deilig;
 som store Rose over Døren ikke at
 forglemme. Af Kallen vilde de nye
 Glasmalerier allerede for meget være
 Billeder, hvad de dog ikke kan blive,
 her er det blot den velignede, Vink-
 ning af Færve, og man spørger det
 ikke om Formstillingene. Denne
 Bygning er stærkt, Rigdom og dog
 i høj Grad No, - og har ikke have
 signderlig Mening om Sligt, men den
 behager mig i langt, langt højere
 Grad end Kölneren, hvor det egentlig

58

Der blev saa det ufuldendte Taarn,
som jeg saa saa indtaget i. Saa var
jeg da ogsaa oppe til, hvor Taarnene
skilles ad ved den store Altar, men
sine Udbygninger mere mig sjældent
og her er Lyden ikke isidre, især da
Luften var tyk og skjulte næsten de
fjerne Bjerge. Men det er usædvanligt
at see den Kjærlighed hvor med den
mindste Ting er gjenneført, selv
i denne betydelige Klode. — Jeg gik
i 2-3 Timer rundt i Kirken og kun
de ikke see mig om et; til sidst var jeg
saa trist, at jeg ikke kunde mere,
men jeg glemmer aldrig Strafborgs
Minster. — Saa saa jeg ogsaa
Juttens her, men — Thorswoldens
i Mainz slaaer alle de Moni-
menter jeg hidtil har set saa reent
sindes og samme. Og dog gjer det
maaskee fra Liden lidt fattigt; jeg gaa-
er om Tiden stalen og gunstigt for
Figurer. —

Falkene her: Strafborg behager mig
at see paa; jeg troer tydeligt at kunne
spore en anden Nationalitet. Allerede
ved Hønen, da er innsorge kom her til,

hvor saa de ridhede Soldater og
menneskelige ind imod de store Prin-
ser, de gammeltyds Fæstninger,
de civile Klauseater og de kana-
ri gule, badiske Pastillens.

De franske Soldater er meget sim-
pelt klædt, der Uniform er for
store, Taskerne hængen de lavt, men
de see godt ind, for man see æsten
og Mennesket igjennem Soldaten,
og saa ligner de en Troppes, hvad
j aldri haad. traet; ligesaa klænte-
se see de ind, men, da de visiterede,
hvor vare de sig høflige og belevede.

Og saa Damene - Det er den
første Bij, siden j forlod Kjøbenhavn,
hvor j her see mange smukke Da-
mer, og yndigt klædt er de alle;
Pigerne her i Katallet saa meget
klædt og net, som j i de tydske Piger
kun see Kellnerne, hvorimod Piger-
ne see nogle guelige Trampeldip-
sedcauligvis. -

37 - 55 Loin i Katallet de la fleur.

11. - - - - - Billet til Aampwegner til Basel.

35 - for Overvegt.

fra Omnibus ind til Baneen
Basel
Det gjir mig endt at j' hveshve
fr. Calmar eller Fæsbürg wör
sae at see. Calmar var jo fladt,
men sin gamle Martin Schen
arbejdede og der er vel endnu Spor
af hans Virksomhed; og i Fæsbürg
den lutherske Domkirke. - Veien
var ellers ogsaa idag kjön; til-
venstre havde vi hele Tiden, skjönt
temmelig fjærrt, Schwarzwald, og
tilhøire Negeserne, mer mere.
Ogsaa her laas paa flere Sted
Fjærrer paa Bjergene. Og dertil
var det at see, hvor Skjæret gik
ind for Bjergene, og hvorledes d's
ses Toppe hinde dele dem. J'
kom her til Le Sauvage onto:
Hilg. A. Regner talte j' en Dal
paa Slutningen med en Palak
som temmelig færet reiser til
Genève; med ham og to unge Eng-
lændere har j' netop drückhet
Thee m. c. Idag blev j' adskillige
Jung mødt til at tale fransk; det
var første Jung, og en svar Puel, men
j' her quod af St. Men er alt igjen tysk.

Fr 10 Lön.

de samme to, som
j' senere traf oven
paa Omnibusen
Opstein - Lausanne.

61